

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायांकन उपसमूह, ९ तह, प्रमुख क्यामराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत - छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X ५ अङ्क = ४०	३ घण्टा
				विषयगत - लामो उत्तर आउने प्रश्न	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान प्रश्न	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८२/०३/२३**

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायांकन उपसमूह, ९ तह, प्रमुख क्यामराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान र कानून

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(४ प्रश्न × ५ अङ्क र ३ प्रश्न × १० अङ्क)

१. संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान

- १.१ विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारणको विकासक्रम, क्रियाकलाप र गतिविधिहरू
- १.२ नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको विकास र विस्तार
- १.३ नेपालमा सार्वजनिक सेवा प्रसारणको विकासक्रम
- १.४ नेपालमा टेलिभिजन संस्थानको संगठनात्मक स्वरूप, वर्तमान अवस्था, संस्थागत सुधारका प्रयास, संभावना र चुनौती
- १.५ नेपाल टेलिभिजनबाट प्रदान गरिने सेवाहरूबाट नेपालको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र शैक्षिक क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव
- १.६ नेपाल टेलिभिजन संस्थान, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र सञ्चारसँग सम्बन्धित अन्य निकायहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- १.७ सार्वजनिक सेवा प्रसारण (Public Service Broadcasting), सरकारी स्वामित्वका प्रसारण (State Run Broadcasting), निजी एवम् व्यापारिक प्रसारण (Private & Corporate Broadcasting) र सामुदायिक प्रसारण (Community Broadcasting) एवं तिनका विशेषताहरू, समानता र भिन्नता
- १.८ प्रसारण व्यवस्थापन (Broadcasting Management), मिडिया एकाधिकार (Media Monopoly), मिडिया सघनता (Media Concentration) तथा मिडियालाई प्रभाव पार्ने अन्य तत्वहरू
- १.९ टेलिभिजन तथा प्रसारणको क्षेत्रको विकासमा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रमुख समाचार एजेन्सीहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू: Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU) र Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development (AIBD) को भूमिका र योगदान
- १.१० सूचना र मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमको नीति र मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.११ नेपाल टेलिभिजन संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०५५
- १.१२ मानव अधिकारको आधारभूत अवधारणा, विश्वव्यापी घोषणापत्र, १९४८ र नेपालपक्ष राष्ट्र भएका अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धीहरू

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

(४ प्रश्न × ५ अङ्क र ३ प्रश्न × १० अङ्क)

२. सम्बन्धित कानूनहरू (अङ्क ३०)

- २.१ नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- २.२ सार्वजनिक सेवा प्रसारण ऐन, २०८१ र नियमावली, २०८२
- २.३ राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५२
- २.४ राष्ट्रिय आम सञ्चार नीति, २०७३
- २.५ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
- २.६ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- २.७ प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०५९ र नियमावली, २०६१
- २.८ पत्रकार आचार संहिता, २०७३
- २.९ विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६
- २.१० श्रम ऐन, २०७४
- २.११ मुलुकी अपराध संहिता र देवानी संहिताका प्रकाशन तथा प्रसारण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरू

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायांकन उपसमूह, ९ तह, प्रमुख क्यामराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३. व्यवस्थापन (अङ्क २०)

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- ३.२ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू : नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल (Morale), अधिकार प्रत्यायोजन, समन्वय, अनुगमन, मूल्यांकन र निर्णय प्रक्रिया
- ३.३ संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) को अवधारणा, आधारभूत तत्व र महत्व
- ३.४ Professionalism and work ethics
- ३.५ Exemplary reliability and punctuality (role model, proactive planning)
- ३.६ Teamwork and inter-departmental collaboration
- ३.७ Adaptability and flexibility (strategic problem solving, creative solutions)
- ३.८ Stress management and leadership (composure, resilience, team morale)
- ३.९ Comprehensive safety and risk management (protocols, assessment, equipment integrity)
- ३.१० Problem solving, continuous learning and innovation

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायांकन उपसमूह, ९ तह, प्रमुख क्यामराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

1. Camera and System

- 1.1 History of camera
- 1.2 Video camera and its components
- 1.3 In-depth mastery of various cameras (studio, ENG/EFP, cinema, specialized, etc.)
- 1.4 Strategic selection of camera (capabilities, limitations, workflow integration)
- 1.5 Advanced camera setup and calibration (precision, multi-camera matching)
- 1.6 Understanding menu systems & customization (optimal settings for scenarios, rapid & accurate adjustments)
- 1.7 Intuitive operation under extreme condition (dark studio, time pressure)

2. Lenses and Optics

- 2.1 Types of lenses based on mechanism (prime, zoom, speciality)
- 2.2 Types of lenses based on focal length (wide, normal, telephoto)
- 2.3 Strategic selection of lens (aesthetic, technical, post-production implications)
- 2.4 Depth of field & depth of focus

3. Camera Supports and Motion Control

- 3.1 Conventional supports (tripods, dollies, jibs, cranes)
- 3.2 Advance stabilizers (steadicam, gimbals- expert operation, balancing)
- 3.3 Advance and emerging camera supports (robotics, cable cams, drones, virtual production integration)

4. Precise Exposure Control

- 4.1 Understanding exposure triangle: ISO, F-stop, shutter speed; their impact on the image
- 4.2 Dynamic range management (Log/RAW workflows, HDR consideration, highlight/shadow recovery)
- 4.3 Use of filters and creative control (ND, polarizer, etc.)
- 4.4 Advance Exposure Monitoring Tools (Waveform, Histogram, Zebras, etc.)

5. Flawless focus & Depth of Field Artistry

- 5.1 Unwavering focus under pressure (rapid, accurate, predictive focusing, remote control)
- 5.2 Understanding depth of field and critical focus (DOF theory, hyperfocal, creative application)
- 5.3 Use of focus assist tools (peaking, magnification, distance scales, emerging technology)
- 5.4 Precision focus adjustment (racking focusing)
- 5.5 Consistent focus with shallow depth of field (extreme precision)

6. Framing and Composition

- 6.1 Headroom, lead room, rule of thirds, leading lines, symmetry (creative visual storytelling)
- 6.2 Background management (environmental storytelling, distraction mitigation)

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायांकन उपसमूह, ९ तह, प्रमुख क्यामराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

7. Broadcast Technical Standards

- 7.1 Interlace frame and progressive frame
- 7.2 Global video system and frame rates (PAL/ NTSC/ SECAM and conversion)
- 7.3 Aspect ratio
- 7.4 Media formats: VHS, S-VHS, Umatic, BetaCam, DV, DVCAM, HD, UHD, 4K, etc.
- 7.5 Bit depth, bit rate, video resolution (implication for quality, file size, workflow)
- 7.6 Genlock / Timecode Sync Mastery (Multi-Camera Sync, troubleshooting)

8. Expert Lighting

- 8.1 Natural lighting mastery (observation, strategic adaptation, time management)
- 8.2 Controlled artificial lighting (shaping, control, intentionality)
- 8.3 Various lighting equipment and light modifiers
- 8.4 Light intensity, exposure meters, quality of light and direction (precise control)
- 8.5 Lighting process & theory
- 8.6 Lighting ratios: low key & high key
- 8.7 Color temperature, color rendering index (CRI) of light, white balance/ black balance (accurate color, mixed lighting)
- 8.8 single & multi-source lighting mastery (simplicity, creative, complex setups)

9. Shooting Considering Post- Production and Workflow

- 9.1 Understanding shots and sequencing
- 9.2 Diverse coverage with various angle, shot sizes and camera movements
- 9.3 180-degree rule (imaginary line/ crossing the line)
- 9.4 30-degree rule (avoiding jump cuts)
- 9.5 Maintaining eye-lines and screen direction (absolute consistency)
- 9.6 Matching angles and actions (seamless transitions)
- 9.7 Purposeful camera movement (controlled, smooth, motivated)

10. Shooting Considering Audio Fundamentals

- 10.1 Basic understanding of microphone placement (types, optimal placement)
- 10.2 Monitoring the audio levels (visual & auditory checks)
- 10.3 Ensure clean sound recording (cable management, environmental awareness)
- 10.4 Basic audio troubleshooting (problem identification, resolution)
- 10.5 Sound design

11. Specializations

- 11.1 One man journalism
- 11.2 Live broadcast and multi-camera production expertise
- 11.3 Basics of specialized equipment operation (aerial videography, underwater videography, high-speed cameras, jibs, drones, etc.)
- 11.4 Information about the types of cameras that are in use and available globally, nationally and locally (industry awareness, R&D, evaluation, recommendation)